

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

OTSUS
isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
nr 2.2.-1/25/23-5

Otsuse tegija Andmekaitse Inspeksiooni jurist Anu Suviste

Otsuse tegemise aeg ja koht 18.07.2025 Tallinnas

Taotluse esitaja Mart Uusjärv
Sotsiaalministeerium
info@sm.ee

RESOLUTSIOON:

Isikuandmete kaitse seaduse (IKS) § 6 lg 5 alusel Andmekaitse Inspeksioon otsustab:

- 1) kooskõlastada andmesubjektide nõusolekuta isikuandmete töötlemine teadusuuringus "Eesti Terviseuuring 2025: täiendavate andmete lisamine lähtuvalt Eesti riigi vajadustest" 03.07.2025 taotluses ning käesolevas otsuses esitatud tingimustel ja mahus;
- 2) punktis 1 nimetatud kooskõlastus kehtib tingimusel, et Sotsiaalministeerium on uuringu kooskõlastanud asjaomase valdkonna eetikakomiteega või on asjaomase valdkonna eetikakomitee hinnanud, et uuring ei vaja eetikakomitee kooskõlastust või selle uuringu kooskõlastamine ei kuulu asjaomase valdkonna eetikakomitee pädevusse;
- 3) Sotsiaalministeeriumil esitada "Eesti Terviseuuring 2025: täiendavate andmete lisamine lähtuvalt Eesti riigi vajadustest" kõigi uuringus kasutatavate, st põhiuuringu ning lisatavate ja lingitavate algandmete hävitamisakt või kinnituskiri algandmete kustutamise kohta vastavalt taotluse punktile 10.3 hiljemalt 30.06.2032.

VAIDLUSTAMISVIIDE:

Otsuse peale on võimalik esitada 30 päeva jooksul vaie haldusmenetluse seaduse § 71 lõikes 1 sätestatud korras või esitada kaebus halduskohtule halduskohtumenetluse seadustiku § 7 lõikes 1 sätestatud korras.

TAOTLUSE ESITAJA SELETUS JA KINNITUSED:

Esitatud otsuse lisas „Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus“.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED JA SELGITUSED:

IKS § 6 lõike 5 kohaselt loetakse teadusuuringuks ka täidesaatva riigivõimu analüüsid ja uuringud, mis tehakse poliitika kujundamise eesmärgil. Nende koostamiseks on täidesaatval riigivõimul õigus teha päringuid teise vastutava või volitatud töötleja andmekogusse ning töödelda saadud isikuandmeid. Andmekaitse Inspeksioon kontrollib enne nimetatud isikuandmete töötlemise algust selles paragrahvis sätestatud tingimuste täitmist, välja arvatud juhul, kui poliitika kujundamiseks tehtava uuringu eesmärgid ja isikuandmete töötlemise ulatus tulenevad õigusaktist.

IKS § 6 lg-s 3 on nimetatud tingimused, mida tuleb hinnata enne, kui hakatakse uuringus andmesubjekti nõusolekuta tema isikuandmeid tuvastamist võimaldaval kujul töötleva. Üheks tingimuseks on, et andmetöötlemise eesmärgid ei ole saavutatavad peale tuvastamist võimaldavate andmete eemaldamist. Inspeksioon nõustub, et pärast isikute tuvastamist võimaldatavate andmete eemaldamist oleks andmetöötlemise eesmärkide saavutamine ebamõistlikult raske. Lisaks on taotluse esitaja hinnanud ja välja toonud ülekaaluka avaliku huvi ning kinnitanud, et töödeldavate isikuandmete põhjal ei muudeta isikute kohustuste mahtu ega kahjustata muul viisil ülemääraselt andmesubjektide õigusi.

IKS § 6 lõige 4 sätestab nõude, et isikustatud andmetega ja isiku nõusolekuta teadus- või ajaloouuringu uuringu läbiviimiseks peab olema asjaomase valdkonna eetikakomitee eelnev kooskõlastus, kui soovitakse töödelda eriliiki isikuandmeid. Käesolevas uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid, mistõttu annab inspeksioon kooskõlastuse tingimusega, et Sotsiaalministeeriumil tuleb uuringu läbiviimiseks saada asjaomase valdkonna eetikakomitee kooskõlastus või seisukoht, et uuring ei vaja eetikakomitee kooskõlastust või uuringu kooskõlastamine ei kuulu asjaomase valdkonna eetikakomitee pädevusse.

Isikuandmete kaitse üldmääruse¹ (IKÜM) üheks oluliseks põhimõtteks on läbipaistvuse põhimõte. Läbipaistvuse tagamiseks tuleb andmesubjekte isikuandmete töötlemisest teavitada vastavalt IKÜM artiklitele 12–14 konkreetselt selles uuringus toimuvast andmetöötlemisest. Andmesubjektide teavitamine on uuringu vastutava töötleja kohustus ning inspeksioon juhib tähelepanu, et Statistikaameti põhiuuringu kutse ja andmekaitsetingimused andmesubjekti teavitamise nõuet ei täida. Vastutaval töötlejal tuleb uuringus osalevaid andmesubjekte teavitada, esitades IKÜM art 12-14 kohaselt teabe konkreetse uuringu kohta.

Andmekaitse Inspeksioon juhib tähelepanu andmekaitsealase mõjuhindangu koostamise kohustusele tulenevalt IKÜM artiklist 35. Taotluse punktist 9 ja 9.2. nähtuvalt võetakse uuringu valimisse ligikaudu 8500 inimest ning uuringus töödeldakse eriliiki isikuandmeid. IKÜM art 35 lg 1 kohaselt peab isikuandmete vastutav töötleja hindama enne isikuandmete töötlemist kavandatavate isikuandmete töötlemise toimingute mõju isikuandmete kaitsele, kui isikuandmete töötlemise laadi, ulatust, konteksti ja eesmarke arvesse võttes tekib tõenäoliselt füüsiliste isikute õigustele ja vabadustele suur oht. IKÜM art 35 lg 3 loetleb olukorrad, millal andmekaitsealase mõjuhindangu tegemine on nõutav, mh on hinnangu koostamine kohustuslik, kui toimub eriliigiliste isikuandmete ulatuslik töötlemine. Inspeksiooni koostatud isikuandmete töötleja üldjuhendis² on selgitatud, mis on süstemaatiline ja ulatuslik andmetöötlemine ning toodud näiteid suure ohu kohta. Juhendis on viidatud suunistele³, mis käsitlevad andmekaitsealast mõjuhindangut. Uuringus eriliiki isikuandmete töötlemisel 5000 ja enama inimese kohta, tuleb vastutaval töötlejal läbi viia andmekaitsealane mõjude hindamine.

Andmekaitse Inspeksiooni kooskõlastus isikuandmete töötlemiseks poliitika kujundamise uuringus kehtib tingimustel, mis on toodud 03.07.2025 inspeksioonile esitatud täiendatud taotluses ja käesolevas otsuses sätestatud tingimustel.

¹ [Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus \(EL\) 2016/679](#), 27. aprill 2016, füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta

² <https://www.aki.ee/isikuandmed/juhendid/isikuandmete-tootleja-uldjuhend>

³ <https://ec.europa.eu/newsroom/article29/items/611236>

Kui uuringu taotluses esitatud tingimused muutuvad, tuleb sellest inspektsiooni teavitada.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Anu Suviste
jurist
peadirektori volitusel

Lisad:

1. Taotlus isikuandmete töötlemiseks teadusuuringus
2. Täiendavad küsimused ETeu2025 ankeedis lähtuvalt Eesti riigi vajadustest